

Footprints

gratis NIEUWSBRIEF van de
Vereniging **TRIBALE KUNST en CULTUUR**

2015 NUMMER 10

20 oktober

< www.tribalekunstencultuur.org >

In deze Footprints :

- **15 november 2015 : Jaarvergadering** in combinatie met **Huisbezoek**.
- **16 januari 2016** : **Galeriebezoek** in Tuil aan de Waal, ook voor geïnteresseerde niet-leden.
- **20 maart '16** : Verenigings-**Ruilbeurs** in Dordrecht
- Voortgang **Europe Museum Project**
- De **Externe Agenda** is in Footprints weer bijgewerkt – en André heeft weer **Websels** voor ons.

Beste mensen,

- **15 november** – Onze **Jaarvergadering**, voor leden, bij Tilburg. Details zijn te vinden op de Ledenpagina's van onze website. Leden kunnen zich aanmelden bij het secretariaat tribalekunstencultuur@gmail.com. Over een week volgt de LedenMail met alle gegevens.
- **15 november** - Na de lunch zetten we de bijeenkomst voort als **Huisbezoek** bij onze gastheer, die zich in zijn collectie vooral op 'poppen' uit West-Afrika richt.
- **15 november** - **Niet-leden, die kennis willen maken** met onze vereniging, zijn vanaf 14 uur welkom om het middagprogramma bij te wonen. Aanmelden tribalekunstencultuur@gmail.com
- We hopen tijdens deze Jaarvergadering ook van leden **suggesties te krijgen over activiteiten**, die gewenst zijn, maar nog erg gemist worden. Dit om ons beleid daar beter op af te kunnen stemmen – want het niet doorgaan van het museumbezoek in Sankt Augustin, wegens een tekort aan belangstellenden, was jammer.
- **16 januari 2016** – **Galerie-bezoek** bij Wim Levens en Karin Westra in hun **Galerie Afrika aan de Waal** in Tuil (aan de overkant van Zaltbommel). **Aanvang 10.30 uur**. 's Morgens zal Wim een **lezing** houden over de Akan. Met deze volkeren voelt hij zich nog steeds verbonden, nadat hij begin tachtiger jaren onder de Ashanti had gewerkt. Na de lezing volgt een toelichting door 'Wilde Ganzen'. Na de lunch krijgen de galerie en de objecten alle aandacht. Ook bij deze bijeenkomst zijn belangstellende niet-leden welkom om kennis te maken met onze vereniging. Opgeven bij tribalekunstencultuur@gmail.com, daarna volgen nadere gegevens.
- **20 maart '16** – **Ruilbeurs**. We hebben zojuist groen licht gekregen voor de derde editie van onze verenigings-Ruilbeurs, die wederom in Dordrecht zal plaatsvinden. Noteer alvast deze datum.
- Over het **Europe Museum Project** van onze Duitse zustervereniging hebben jullie al iets gelezen in het septembernummer van ons tijdschrift. Over de voortgang van dit project kan je lezen op de website <http://europe-museum-project.andreasschlothauer.com/blog.html>.
- André heeft weer gezorgd voor een aantal mooie **'Websels'**, en
- Net als in de vorige Footprints zullen we in dit nummer een, nee zelfs twee voorwerpen tonen, die een **'bijzonder aspect'** vertoonden tijdens het Parcours des Mondes in september jl.

Met vriendelijke groeten, namens het bestuur, Marchinus Hofkamp

Externe Agenda

Museale exposities

- tm 8 nov'15
  - tm 29 nov'15
  - tm 3 jan '16
  - tm 3 jan'16
  - tm 3 jan '16
  - tm 4 jan'16
  - tm 17 jan'16
  - 3 nov'15 tm 17 jan'16
  - 27 okt'15 tm 31 jan'16
  - 22 okt'15 tm 31 jan'16
  - tm 28 maart'16
  - tm ?
  - tm 17 juli '16
  - tot 2017
  - tot nader order zijn
- [Museum BelVue, Brussel](#) - **Reuzenmaskers uit Congo** - vanuit Tervuren
  - [Architectuur ABC, Haarlem](#) - **Twee werelden, één gedachte**. Expositie over aan Afrika aangepaste bouw van scholen, woningen e.d. Ter gelegenheid van '20 jaar Stichting Dogon Onderwijs'.
  - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - **Draken & Dondervogels**, bovenmenselijke rollen van dieren in allerlei culturen ('Transformatie').
  - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - **Grrr .... Machtige dieren wereldwijd**. familietentoonstelling, samenwerkingsproject met Rijksmuseum v.Oudheden
  - [Mu.ZEE, Oostende, Europese Spoken](#), Over beeldvorming van kunst uit Afrika in de twintigste eeuw.
  - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - **Bedevaart Mekka & Vroege foto's China**
  - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - **Verbinding van Culturen: Peranakan**, Mensen met én Indische én Chinese wortels.
Deze en de vorige twee zijn zgn.'galerij-tentoonstellingen'.
  - [Musée du Quai Branly, Parijs](#) - **Esthétiques de l'Amour**, voorwerpen en cultuur uit de Amoer vallei in Oost-Siberië
  - [Musée du Quai Branly, Parijs](#) - **Sepik**, kunst uit Papua New Guinea
  - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - **Suriname-Nederland, 40 jaar later**
  - [Wereldmuseum, Rotterdam](#) - **De Perzen**
  - [Museum aan de Stroom, Antwerpen](#) - **50 jaar migratie Marokko & Turkije**
  - [Musée Dapper, Parijs](#) **Chefs-d'œuvre d'Afrique**, meesterstukken uit Afrika
  - is het [Afrika Museum in Tervuren](#) gesloten wegens renovatie.
  - tot nader order zijn - [Musea van het Verre Oosten](#) te Brussel gesloten 'om veiligheidsredenen'

Lezingen en cursus-aanbod

- 29 okt'15
  - 30 okt tm 1 nov'15
  - 30 okt'15
  - 30 okt'15
  - 31 okt'15
  - 31 okt'15
  - 1 nov'15
  - 16 nov'15, Den Haag & 20 nov. Leiden & 12 dec. Amsterdam
  - 31 jan '16
- [Haarlem, ABC Architectuurcentrum](#) - **'Twee werelden, één gedachte'**
Lezing bij deze expositie, over ervaringen en fascinaties bij bouwprojecten in Nederland, Mali (en Rusland - dus '3 werelden').
  - [Amsterdam, De Duif](#), **Activiteiten** ter gelegenheid van de **Tribal Art Fair** :
  - [De Duif](#), 14 uur - **The Alaskan Eskimo, 1953, (film) J.Algar & Walt Disney**
  - [De Duif](#), 16 uur - **Skull art in Papua New Guinea, (film) S.Jell-Bahlsen**
  - [De Duif](#), 14 uur - **Sieraden Arabisch cultuurgebied, René van der Star**
  - [De Duif](#), 16 uur - **De mannelijke cache-sexe, Philip Van Kerrebroeck**
  - [De Duif](#), 14 uur - **Mysterie van de collectie Hanken, Sonja Wijs**
  - **Nog 3x de kans om deel te nemen aan Studiedag 'Afrika, religie en ritueel'** door **Trudeke Vuijck, Vrije Acad.**
  - [Berg en Dal, Afrika Museum](#) **11.00-1200 uur, Museum JeugdUniversiteit**
Hoe krachtig is een spijkerbeeld?

Veilingen

- 31 okt'15
  - 10 nov '15
  - 4 & 5 dec. '15
  - 3 tm 17 nov '15
  - 17-18 nov '15
  - 2 dec'15
  - 4 & 5 dec'15
  - 7 & 8 dec. '15
  - 8 dec '15
  - 16 dec '16
  - jan'16
  - 23 jan'16
  - online veilingen via
- Würzburg, [Zemanek](#), tribale kunst uit alle werelddelen
  - Londen, [Christies](#), Rituele oude bronzen uit privé collectie
  - Keulen, [Lempertz Aziatica & The Kolodotschko Collection of Nestsuke](#)
  - Amsterdam, [De Zwaan](#), Kunst en Antiekveiling. Kijkd. 29 okt tm 1 nov '15
  - Zürich, [Koller](#), kunstveiling China, Tibet, Nepal, Japan, India, Z.O-Asia
  - Parijs, [Sotheby](#), Afrika en Oceanië
  - Keulen, [Lempertz](#), Aziatica
  - Stuttgart, [Nagel](#), Aziatische kunst
  - Middelburg, [Zeeuws Veilinghuis](#), Schilderijen uit vm Nederlands Indië
  - Parijs, [Sotheby](#), Aziatische kunst en Oud China - **David David-Well coll.**
  - Brussel, [Lempertz](#), Afrika en Oceanië
  - Brussel, [Native](#), African and Oceanic Art
  - [eBay](#), [Galerie Walu-Koller](#), [Zeller](#)(Afrika), [Zeller](#)(Asiatica). [Catawiki](#) wkl.

Beurzen

- 30 okt tm 1 nov'15
  - 7 en 8 nov. '15
  - 21 en 22 nov'15
- Amsterdam, [Tribal Art Fair in De Duif](#)
  - Nieuwegein [Verzamend Nederland](#), verzamelbeurs.
  - Utrecht, [Verzamelaarsjaarbeurs](#), verzamelbeurs

- 22 tm 29 nov'15 - Amsterdam, [PAN Amsterdam](#), kunstbeurs
- 20 tm 24 jan '16 - Brussel, [Winter Bruneaf](#), Brussels Non European Art Fair
- 23 tm 31 jan'16 - Brussel, [Brafa](#), kunst en antiekbeurs

Muziek, Dans en Performance

- 22 okt'15 - Utrecht, [RASA](#), Koreaanse Sanjo, twee sitars en percussie
- 24 okt'15 - Amsterdam, [BIMhuis](#), SU:M, authentieke Koreaanse muziek
- 15 nov'15 - Utrecht, [RASA](#), Ustad Shahid Parvez, grootmeester vd Indiase sitarmuziek
- 22 nov'15 - Utrecht, [RASA](#), Le guess who, blues uit Mali en Burkina Faso
- 26 nov'15 - Utrecht, [RASA](#), Huun Huur Tu, legendarische keelzangers uit Siberië
- 12 dec '15 - Utrecht, [RASA](#), Dobet Gnahoré, zangeres uit Ivoorkust
- elke zondag 10-12 uur (m.u.v. juli & augustus) - Leiden [Museum Volkenkunde](#) – Bali, Gamelan

Verkoopexposities door leden

- 28 okt tm 1 nov'15 - Amsterdam, [Anton van der Gulik](#) exposeert weer, net als vorig jaar, in Galerie 'De Witte Voet', Kerkstraat 135 b/d Nieuwe Spiegelstraat.
- 14 & 15 nov'15 - Rotterdam, Galerie '[African Art](#)', opening van de expositie 'Ivoorkust', dit is de tweede expositie ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van deze galerie : nadien alle weekeinden geopend van 13 tot 17 uur en op afspraak.
- 14 & 15 nov'15 - Tuil, Galerie '[Afrika aan de Waal](#)' houdt open-deur-dagen, van 12 tot 17 uur

Nieuwsbrieven van Leden - Handelaars - stuur een email aan :

- African Art te Rotterdam - [De Buytensael](#) te Arnhem - [Becker Antiques](#) te Amsterdam - [Hoogenbosch](#) te Gorredijk - [Lemaire](#) te Amsterdam - Zwartenkot [Ethnographic Art Books](#) te Leiden

Websels

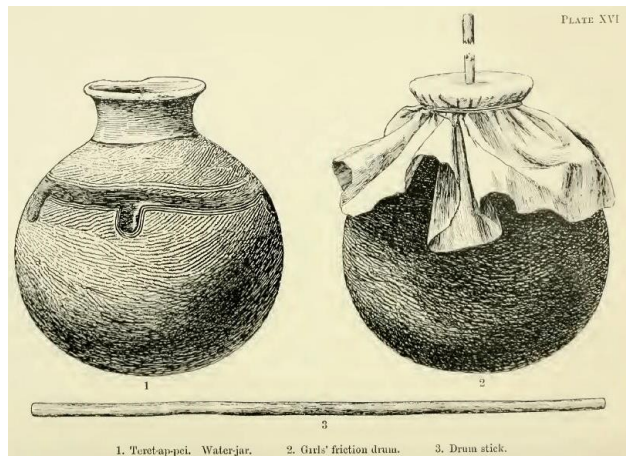
Websels 1

<https://archive.org/stream/nanditheirlangua00/holl#page/n120/mode/1up>

The Nandi thier Language And Folklore
door A. C. Hollts

Boek over de Nandi uit Kenya uit 1909
Met 144 platen met foto's en afbeeldingen en
een uitgebreid woordenboek Engels-Nandi

pdf 452 pagina's

Websels 2

<http://www.penn.museum/documents/publications/expedition/PDFs/14-2/Eyo.pdf>

Primitivism and other misconceptions of African art

door Eyo Epko 1982

pdf 33 pagina's 13 afbeeldingen

Websels 3

http://authors.library.caltech.edu/25707/1/MA_LN_63.pdf

New Treasures from Nigeria .
door Eyo Epko

pdf 10 pagina's (aardewerk)

ICBO UKWU BRONZE
Leaded bronze bowl, with decorative motifs that include insects, hatched triangles, lozenges, and circles. Date: 9th-10th centuries. Height: 20.3cm.

Websels 4

https://www.academia.edu/4134475/A_Bottle_of_Gin_is_Dangled_Before_the_Nose_of_the_Natives_Gin_Currency_in_Colonial_Southern_Nigeria

A Bottle of Gin is Dangled Before the Nose of the Natives": Gin Currency in Colonial Southern Nigeria

door Simon Heap

pdf 19 pagina's

In deze download vind je ook het volgende artikel:
Manillas, money and the cost of legitimacy in the mid 20th century van Jane I Guyer

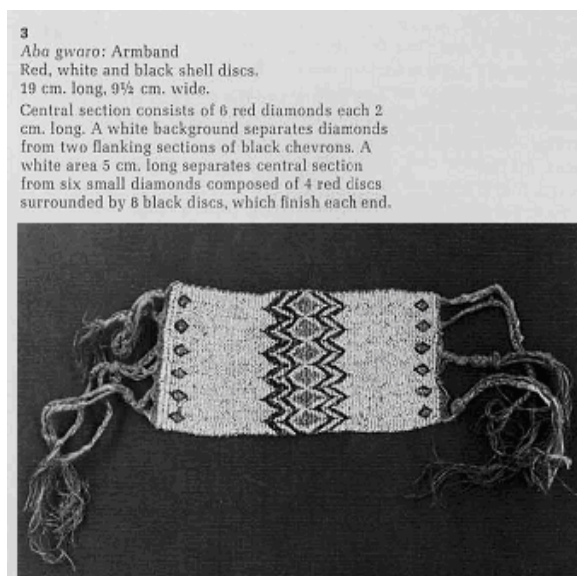

Websels 5

<http://www.penn.museum/documents/publications/expedition/PDFs/23-2/Ross.pdf>

Shell ornaments of Malaita: currency and ritual valuables in the Central Solomons
door Kay Ross

pdf 4 pagina's

Reacties, aanvullingen, commentaar of ideeën voor de rubriek **WEBSELS** graag naar André Smit : webselsfootprints@xs4all.nl

RAMSJ - SIGNAAL – ramsj boeken over tribale kunst en cultuur

In deze **Nieuwe Rubriek** signaleren we een aantal malen per jaar welke nieuwe boeken tegen sterk verlaagde prijzen (de zogenaamde “ramsj”) er bij diverse leveranciers zoal te koop zijn. We geven hierbij geen oordeel over de inhoud of kwaliteit van de boeken.

Omdat het hier veelal om beperkte aantallen gaat, is deze rubriek te lezen op de **'Leden-Pagina's'** van onze website. Reacties, aanvullingen of commentaar op de rubriek **Ramsj-Signaal** op onze website graag naar André Smit : webselsfootprints@xs4all.nl

Parcours des Mondes – Terugblik op **'Bijzondere aspecten'**.

Zoals hierboven al aangekondigd, volgen ook nu weer curiosa van het Parcours in september.

De hier getoonde objecten hebben weliswaar niet zo heel veel met kunst te maken, maar wel met *etnografica*, met lokale culturen én met 'Transformatie', een onderwerp dat in de voorlaatste nummers van ons tijdschrift ruim aan bod is geweest, omdat het in animistische culturen én in de kunst daarvan zo'n hoofdrol speelt.

Bij Galerie CA&JE Finch was dit dubbelkoppige kalf te zien – curieus, dat een 'tribal-art galerie' dit op zo'n prominente plek hangt, maar het zegt ook wel wat over onze eigen cultuur, de westerse hang naar het verzamelen van curiosa: 'het rariteiten-kabinet', of zoals de Duitsers zeggen, 'der Wunderkammer'.

Twee maal Gemummificeerde 'Transformatie'.
Ook voor zulke morbide objecten zijn verzamelaars te vinden.
(foto's & tekst MH)

Zeker zo bizar is het schrompelhoofdje van de Jivaros-indianen, ruim tien cm hoog. Het was te koop bij Philippe Laeremans. Ethische aspecten beginnen hierbij flink te 'schuren', net als bij mummies, die soms ook te koop staan. Maar inderdaad vormen ook zulke kopjes al jaren voor sommige mensen een 'graag gezien' verzamelobject. Zo zelfs, dat deze kopjes veel nagmaakt worden en ikzelf nog nooit een 'echt' schrompelhoofdje was tegengekomen, steeds ging het om 'fake'.
Maar dit kopje was wél heel echt, een pijnlijk fysieke transformatie, voor iemands rariteiten-kabinet.

Een expositie / vernissage of benefietactiviteit kan voor de website te allen tijde aangemeld worden. Plaatsing van een kort bericht op de website en in Footprints is gratis. Het is aan de redactie om te bepalen of een bericht geschikt is of niet. Wil je zeker zijn van tijdige vermelding in 'Footprints', dan dien je dit 6 weken tevoren bij ons op te geven.

Mocht je geen belangstelling hebben voor deze Nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur, meld dat dan graag bij < gienusart@gmail.com > zodat we je kunnen uitschrijven uit ons bestand.